ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ, Ο ΣΤΑΥΡΑΕΤΟΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

(Κατ' αφήγησιν τοῦ συντρόφου τοῦ ἡρωϊκοῦ κλέφτη, Φραγγίστα)

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Λεπενιώτης φάνηκε ἀντάξιος ἀδελφὸς τοῦ Κατσαντώνη. Παλληκάρι διαλεχτὸ κι' αὐτὸς ὅπως ὁ ἀδελφός του, φρόνιμος καὶ γενναῖος δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα νὰ συναντηθῆ μὲ τοὺς Τουρκαλβανοὺς καὶ νὰ πάρη πίσω τὸ αἷμα τῶν ἀδελφῶν του.

Ἐπὶ τέλους ἡ ἡμέρα τῆς ἐκδικήσεως ἔφτασε τὸν Μάϊον τοῦ 1809. Ὁ Λεπενιώτης εἶχε πιάσει λημέρι στὴ θέσι Παπαδιά. Στὸ μέρος αὐτὸ εὑρισκόμενος πληροφορήθηκε ὅτι στὸ χωριὸ Δαμιανὰ ἐστάθμευε ὁ ντερβέναγας Σουλεϊμὰν Τότης, μὲ τὰ παλληκάρια του.

Χωρὶς νὰ χάση καιρὸ ὁ Λεπενιώτης ἐκάλεσε ἕναν βοσκὸ καὶ ἔστειλε μ' αὐτὸν μήνυμα στὸν Τότη νὰ πάη νὰ χτυπηθοῦνε.

— Νὰ τοῦ πῆς, ὀρέ, εἶπε ὁ Λεπενιώτης στὸ βοσκό, ὅτι τὸν περιμένω ἐδῶ μὲ τὰ παλληκάρια μου. Ἂν εἶνε ἄντρας καὶ τὸ λέει ἡ καρδιά του νὰ 'ρθῆ τὸ γρηγορώτερο νὰ μετρηθοῦμε!

Ὁ βοσκὸς τράβηξε γιὰ τὰ Δαμιανά, συνάντησε τὸν Τότη καὶ τοῦ εἶπε τὰ λόγια τοῦ Λεπενιώτη.

Ὁ Σουλεϊμὰν Τότης ἦταν ἀπ' τοὺς διαλεχτοὺς κι' ἀνδρείους ντερβεναγάδες. Χωρὶς νὰ χάση λοιπὸν καιρὸ μάζεψε τὰ παλληκάρια του καὶ ξεκίνησε μέσα στὴ νύχτα γιὰ τὸ λημέρι τοῦ Λεπενιώτη.

Τὸ σῶμα τοῦ Τότη ἀπετελεῖτο ἀπὸ τριακόσιους Ἀρβανίτες. Ὅταν ἔφθασαν στὴ θέσι Παπαδιὰ ἔπερνε νὰ γλυκοξημερώνη.

Ὁ Τότης στάθηκε στὴ θέσι αὐτὴ μπρὸς σ' ἕνα βραχῶδες ψήλωμα, στὸ ὁποῖον ὅπως ἐφαντάζοταν βρισκόντουσαν ταμπουρωμένοι οἱ κλέφτες καὶ τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ κυριεύση.

Ἀλλὰ ὁ Σουλεϊμὰν Τότης εἶχε πέσει ἔξω. Στὸ ὀχύρωμα αὐτὸ δὲν βρισκόντουσαν παραπάνω ἀπὸ εἴκοσι παλληκάρια τοῦ Λεπενιώτη.

Ὁ ἀδελφός τοῦ Κατσαντώνη ἦταν μοναδικὸς σὲ στρατηγήματα Τοποθέτησε τοὺς εἴκοσι συντρόφους του στὸ ὀχύρωμα ἐκεῖνο γιὰ νὰ τραβήξη τὴν προσοχὴ τοῦ Ντερβέναγα κι' ὁ ἴδιος μὲ τὰ ὑπόλοιπα πενῆντα παλληκάρια του κρύφτηκε ἀντίκρυ σ' ἕνα σύδεντρο μέρος.

Ἔτσι ὁ Σουλεϊμὰν Τότης τὴν ἔπαθε. Νομίζοντας πὼς ὁ Λεπενιώτης μ' ὅλους τοὺς συντρόφους του βρίσκονταν ταμπουρωμένος στὸ φυσικὸ ἐκεῖνο ὀχύρωμα, τοποθέτησε τοὺς τριακόσους Ἀρβανίτες του πρὸ αὐτοῦ.

Σὲ λίγο δόθηκε τὸ σύνθημα τῆς μάχης. Οἱ Ἀρβανίτες ὥρμησαν ἀλαλάζοντες ἐναντίον τοῦ ὀχυρώματος. Τὴν ἴδια στιγμὴ ὅμως ρανδαῖος τουφεκοβολισμὸς ἀντήχησε ξοπίσω τους. Ἦταν ὁ Λεπενιώτης μὲ τὰ πενῆντα παλληκάρια του.

Ὁ Τότης μὲ τοὺς Ἀρβανίτες του βρέθηκαν ἔτσι μεταξὺ δύο πυρῶν. Σάστισαν τότε, τὰ χάσανε, σκορπίσανε δεξιὰ — ζερβὰ καὶ τὸ βάλανε στὰ πόδια.

Οἱ κλέφτες ἄρχισαν νὰ τοὺς κυνηγάνε καὶ νὰ τοὺς σκοτώνουν σὰν τραγιά! Ὅταν ξαφνικὰ ἀντήχησε ἡ βροντώδης φωνὴ τοῦ Λεπενιώτη:

— Τὸ κόκκινο πεσλὶ χτυπᾶτε ὀρέ!.

Τὸ «κόκκινο πεσλὶ» ἦταν τὸ ἔνδυμα τοῦ Σουλεϊμὰν Τότη.

Τὰ παλληκάρια τοῦ Λεπενιώτη ἄρχισαν νὰ πυροβολοῦν ἐναντίον τοῦ φεύγοντος ντερβέναγα καὶ σὲ λίγο τὸν ξάπλωσαν κάτω νεκρό, μὲ δέκα σφαῖρες στὸ σῶμα.

Μόλις εἶδαν νεκρὸ τὸν ἀρχηγό τους οἱ Ἀρβανίτες ἄρχισαν νὰ φεύγουν πιὸ γρήγορα, πετώντας κάτω τὰ ὅπλα τους καὶ τὰ πουγιά τους.

Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς γκρεμίστηκαν ἀπὸ ἕνα πανύψηλο βράχο καὶ κομματιάστηκαν!

Τὸ κυνηγητὸ τῶν Ἀρβανιτάδων κράτησε ὧρες κι' ὧρες. Οἱ κλέφτες τοὺς πήγαν κυνηγώντας καὶ σφάζοντάς τους ὥς τὰ Δαμιανά.

Ἐκτὸς τῶν πληγωμένων ἐξήντα Ἀρβανίτες σκοτώθηκαν στὴ μάχη αὐτή. Ἐνῶ ἀπ' τοὺς κλέφτες τραυματίστηκαν μόνον πέντε.

***

Μετὰ τὴν μάχη οἱ κλέφτες γύρισαν στὸ λημέρι τους ὅπου ἄρχισαν νὰ μοιράζωνται τὰ λάφυρα τὰ ὁποῖα εἶχαν πέσει στὰ χέρια τους.

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἀκριβῶς ἀκούστηκε ἕνας πυροβολισμός. Ἦταν ἕνα ἀπ' τὰ καραούλια τοῦ Λεπενιώτη, τὸ ὁποῖον εἰδοποιοῦσε ὅτι πλησιάζουν νέοι ἐχθροί.

Οἱ κλέφτες τινάχτηκαν ἐπάνω κι' ἄρπαξαν τὰ ὅπλα τους. Ἐπλησίαζε πράγματι ἕνα νέον σῶμα Τουρκαλβανῶν, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ντερβέναγα Ταϊργκέκα.

Ὁ Ταϊργκέκας εὑρισκόμενος στὴ βρύσι τοῦ Καραμέτη ἄκουσε πρὸ ὀλίγου τοὺς πυροβολισμοὺς τῆς μάχης κι ἔτρεξε μὲ τοὺς τετρακόσους ὁπλοφόρους του νὰ βοηθήση τὸν Σουλεϊμὰν Τότη. Ἔφτασε ὅμως ἐπὶ τόπου ἀργὰ καὶ οὔτε τόλμησε νὰ ἐπιχλήση τοὺς κλέφτες βλέποντας τὸ ἔδαφος στρωμένο ἀπὸ πτώματα Ἀρβανιτάδων.

Ἔτσι ὁ Λεπενιώτης πῆρε μόλις νύχτωσε τὰ παλληκάρια του κι' ἔφυγε ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο ἀνενόχλητος.

Ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετὸν καιρὸ ὁ Ἀλῆ Πασᾶς, βλέποντας πὼς δὲν μποροῦσε νὰ ἐξοντώση τὸν Λεπενιώτη, ὁ ὁποῖος ἦταν ὅσο καὶ ὁ Κατσαντώνης ἐπικίνδυνος τοῦ ἔδωσε ἀμνηστεία. Κι' ὁ Λεπενιώτης — συνηθιζόταν αὐτὸ τὸν καιρὸ ἐκεῖνο — τὴ δέχτηκε καὶ διωρίστηκε ἀρματωλὸς τῶν Ἀγράφων. Κράτησε μαζύ του πενῆντα ἀπὸ τὰ παλληκάρια του καὶ τοὺς ἄλλους διώρισε «Κολιντζῆδες»: Τὸν Καρτσκάκη στὴ Σάμη τὸν Τσόγκα στὴν Εὐρυπολι, τὸ Φραγγίστα στὴ Ρεντίνα, τὸν Μπαταριὰ στὸ Κιουγιστάνι.

Ἀλλὰ ὁ αἱμοβόρος καὶ δόλιος Ἀλῆς μισοῦσε τὸ Λεπενιώτη. Τὸν φοβόταν πολὺ καὶ ποθοῦσε νὰ τὸν δῆ νεκρό. Ἀνέθεσε λοιπὸν σ' ἕνα προσωπικὸ ἐχθρὸ τοῦ ἀμαρτωλοῦ τῶν Ἀγράφων τὴν ἐξόντωσί του. Στὸ Νίκο Θέου.

Ὁ Θέου ἐδολοφόνησε πράγματι τὸ Λεπενιώτη, διὰ δόλου, στὸ χωρίο Φουρνά.

Ἔτσι χάθηκε κι' ὁ τρίτος ἀδελφὸς τοῦ ἡρωϊκοῦ Κατσαντώνη. Ἀλλὰ ἡ δρᾶσις τῶν τριῶν γενναίων κλεφτῶν εἶχεν ἐμψυχώσει τοὺς ραγιάδες, τοὺς εἶχε δώσει θάρρος. Καὶ δὲν ἄργησε νὰ ἀνατείλη μετὰ κάμποσα χρόνια ἡ ἡμέρα τῆς ἀναστάσεως τοῦ γένους, ἡ ἡμέρα τῆς γενικῆς ἐξεγέρσεως, τὸ τιμημένο καὶ ἡρωϊκὸ 21 ποῦδωσε στοὺς Ἕλληνας τὴν ἐλευθερία τους καὶ τοὺς λύτρωσε ἀπὸ τὸν τρομερὸ ζυγὸ τετρακοσίων περίπου χρόνων.

ΤΕΛΟΣ

ἐ ιεῖς γιὰ τὸ στρατῶνα μας, σκεπτόμενοι «τ ἰ ἄ λ λ ο» θὰ μᾶς ἔλεγε! Κι' ἄμα τελείωνε αὐτὸς θὰ τοῦ λέγαμε κι'ἐμεῖς λίγα«ἄλλα».Θὰ τοῦ λέγαμε γιὰ τῆς νεότητος τὰ δικαιώματα, τὸ γέλιο καὶ τὴ δροσιά. Θὰ θέλαμε ἀκόμα νὰ τοῦ ποῦμε τὶ πικρὴ — πολὺ πικρὴ— ποὺ εἶνε ἡ ζωὴ σὰν τὸ κινίνο, ποὺ γιὰ νὰ τὸ καταπῆ κανείς, πρέπει μὲ γλυκὰ νὰ τ' ἀλείψη. Ἔτσι καὶ τὸ φαρμάκι τῆς ζωῆς, γλύκανέ το ὅσο μπορεῖς, μὲ σιρόπι εὐθυμίας...Τὸ χακὶ δίνει κάποια ἐλευθερία κι' ἀφέλεια στὸν ἄνθρωπο, ὅσο σοβαρὸς κι' ἂν εἶνε. Τὸν ἀλλάζει λίγο, τὸν κάνει σὰν μικρὸ παιδί. Ποῦ θὰ ξαναβρῆ τὴ εὐτυχία, νὰ ξαναγενῆ μικρὸ παιδί;.. Μιὰ ποὺ τὴ βρῆκες ὅμως, μὴ τὴ χάνεις...

Αὔριο ποὺ θὰ φορέσουμε καὶ πάλι τὰ πολιτικά μας, θὰ γίνουμε καὶ πάλι σοβαροί, ἐν σοβαροῖς. Τὸ μαρτύριο θ' ἀρχίση πάλι γιὰ νὰ τελειώση ὥς τὸν τάφο μας. Ἄφησέ μας το λοιπόν, κύριε ἀνθυπασπιστά, νὰ χαροῦμε λίγο τὴν κοθωνική μας τὴν ὀντότητα !.. Δὲν γίνεται κανεὶς κοθῶνι, κάθε μέρα.

—' Μήπως πρέπει, εἶπε τότε ἕνας ἀπὸ μᾶς, γιὰ νὰ εἴμεθα καλοὶ στρατιῶτες, νὰ στενάζουμε, νὰ σκύφτουμε καὶ νὰ βογγᾶμε ;

— Βρὲ παιδιά, ἀπάντησεν κάποιος ἄλλος, γιὰ νὰ γίνουμε μεγάλοι πρέπει νὰ ἐλευθερώσουμε τοὺς ἑαυτούς μας πρῶτα κι' ἔπειτα τοὺς σκλάβους ἀδελφούς. Φυλὴ ποὺ ἔχει ψευτοσοβαρὴ καὶ γεροντομπασμένη νεολαία, δὲν εἶναι μέλλοντος φυλή.

Αὐτὰ καὶ ἄλλα εἴπαμε. Κι' ἄλλα πιὸ πολλά, θὰ λέγαμε στὸν κύριο ἀνθυπασπιστή, ἂν δὲν εἴμαστε στρατιῶτες.

Ἀλλὰ οἱ στρατιῶτες δὲν πρέπει νὰ μιλοῦν καὶ γι' αὐτό, κι' ἐμεῖς σιωπηλοί, τραβήξαμε πρὸς τὴ στρατῶνα.

Μόνον ποὺ φροντίσαμε νὰ κρύψουμε τὴν καραβάνα γιὰ.., τ' ἀπόγευμα!

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.